

kleine tussenstukje al zo'n 5 of 6 km/u. Echt snel zijn ze vooral als er iets aan de knikker is: bij rivaliteit met een ander mannetje. Bij rustig achtervolgen gaan ze zo'n 12 km/u. Ook in een heel scherpe bocht (middellijn 30 of 40 cm) wordt die snelheid gehaald, en dat ziet er werkelijk bliksemsnel uit. Bij rechtuit achtervolgen heb ik 15 km/u voor ze gemeten, maar het zou me niet verbazen als ze soms sneller gaan.

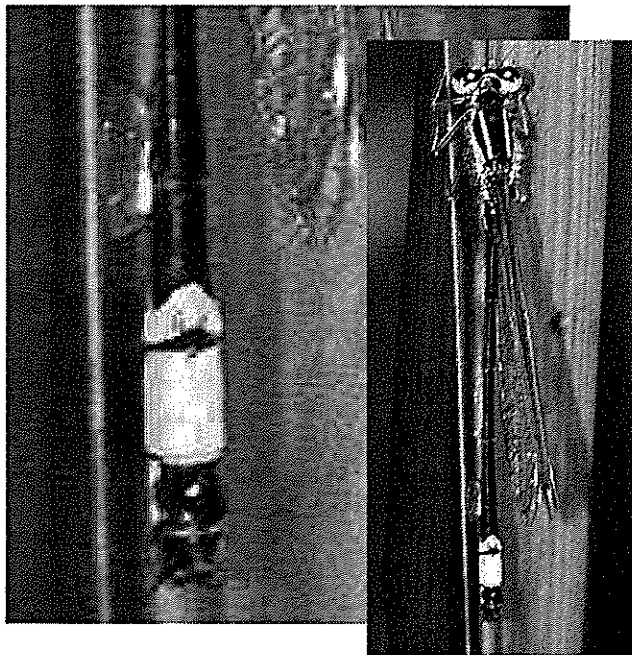
Nu het zendertje aan een Watersnuffel *Enallagma cyathigerum* hangen. Bij patrouilleren vliegen die met 1.5 à 3 km/u en het snelste wat ik gemeten heb is 4 km/u bij een achtervolging van een Watersnuffel door een Lantaarntje *Ischnura elegans*. Het grappige is dat de patrouilleersnelheid nauwelijks lager is dan die van een Venglazenmaker, gesteld dat je de snelheid uitdrukt in lichaamslengtes. De glazenmaker gaat meestal 25 lichaamslengtes per seconde, de snuffel 20. (Dat is 1 lichaamslengte per beeldje op de video, waar ik al deze metingen mee gedaan heb.)

Het lijkt me dat er bij andere gedragingen heel andere snelheden horen. Op de fiets gaat een libel soms even gelijk op, en dat is dus al gauw 20 km/u.

Weia Reinboud
weia@antenna.nl

Afwijkend Lantaarntje

Op 13 of 14 juni 2001 heb ik in het Noord Hollands Duinreservaat bij Bergen bijgaande foto gemaakt van een afwijkend individu van het Lantaarntje *Ischnura elegans*. Het mannetje heeft behalve het gebruikelijke blauwe segment 8 op de achterste kwart van segment 7 ook een blauwe vlek. Dit juffertje trok de aandacht omdat ik op zoek was naar tengere grasjuffers. Die willen zich nog steeds niet echt vestigen in de Noord-Hollandse duinen. Als ik iets verdachts zie, wil ik het voor alles eerst fotograferen en door de zoeker van de camera werd ik door de kleurverdeling op het achterlijf toch even in verwarring gebracht. Ik had dit nog niet eerder gezien.

Andere aanwezige Lantaarntje's waren normaal Verder heb ik nergens zoiets eerder of later waargenomen.

Harm Niesen
hhniesen@hotmail.com

Opmerking Weia Reinboud:

Interessant lantaarntje. Die heb ik nog nooit gezien, wel met een zwarte baan over de voorste helft van het lantaarntje op 8, daar stond ik de eerste keer (toen ik nog nauwelijks iets over libellen wist) toch gek van te kijken!

Van de e-mail-cirkel geplukt

Deze zomer zijn weer veel leuke libellenzaken gezien. Voor mensen die e-mail hebben kunnen zich aanmelden bij Remco Hofland [remcohofland@hetnet.nl] om de laatste nieuwtjes te horen. Voor de mensen die geen e-mail hebben hieronder enkele berichtjes die in de afgelopen tijd zijn rondgestuurd. De meeste stukjes zijn 'kattelbelletjes', wellicht is het beter er niet direct naar te citeren, maar zo mogelijk voor nadere informatie contact op te nemen met de schrijvers.

Kleine tanglibel aan de grensmaas

Vandaag, 25 augustus zijn wij (Hans Matheve, Wim Heylen en Maarten Schurmans) eens op zoek gegaan naar Rivierrombouts (GOMPFLAV) aan de grensmaas (in de buurt van Maastricht, Maasmechelen en Eisden. Uiteindelijk hebben we niet alleen een patrouillerend mannetje rivierrombout gezien dat we helaas niet hebben kunnen fotograferen. Maar onze verbazing was groot toen we niet minder dan 2 mannetjes, 1 copula en 1 vrouwtje Kleine tanglibel (ONYCFORC) zagen (eerste waarneming in Vlaanderen sinds????). Hiervan hebben we 1 mannetje en 1 vrouwtje van kunnen fotograferen. (zij vertoonden allebei kenmerken van de zuidelijke ondersoort 'unguiculatus') Die kleine tanglibellen hebben we verschillende keren ook naar Nederland zien vliegen.

Maarten Schurmans

Een berichtje uit het noorden

Afgelopen dinsdag en woensdag (28 en 29 augustus) zat ik op Rottumeroog en vond daar een mannetje Kleine roodoogjuffer (ERYTVIRI). Mogelijk de eerste keer dat de soort op dit Waddeneiland gezien is. Het beestje moet van elders komen want zoetwater is niet meer aanwezig. Verder enkele paardenbijters (AESHMIXT) en vele Steenrode heidelibellen (SYMPVULG). De Groene glazenmakers (AESHVIRI) in Woudbloem, Groningen zijn inmiddels over hun hoogtepunt heen. Het grootste aantal tijdens mijn monitoringroute overtreft de 200 exx.

Leon Luijten

Wederom waarnemingen van de Roer

Woensdag 29 augustus werd door Bertus de Lange en Eus van der Burg doorgebracht langs de Roer. De Gaffellibel OPHICECI bleek weer eens onvindbaar. De visvijvers ten zuiden van Vlodrop bevatten zoals gewoonlijk vele Kanaaljuffers (CERCLIND). Bij de fietsbrug ten oosten van St. Odiliënberg werd een kersverse man Rivierrombout (GOMPFLAV) gezien, alsmede een Visarend.

Eus van der Burg